



שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 22:00

בית נאמן

מוצאי שבת פרשת בהה, י"ח באייר תשפ"ד

נושאי השיעור:

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בקו בית נאמן:
079-9270505

רבי שמעון בר יוחאי ע"ה וספר הזוהר הקדוש.

"וצדיק יסוד עולם"

א. יש גמרא בסוכה (דף מ"ה ע"ב): "אמר רבי שמעון יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, מיום שנבראתי ועד עתה, ואלמלי אלעזר בני עמדי מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואלמלי יותם בן עוזיהו עמנו מיום שנברא העולם ועד סופו", כלומר אני ויותם בן עוזיהו ואלעזר בני יכולים לפטור את העולם כולו מן הדין. אומר רבנו חננאל, רבי שמעון בר יוחאי היה במערה שלש עשרה שנה, ונראה לו בדרך מראות אלקים, גודל כבודו של הקב"ה, והוא ידע בעצמו שהוא חסיד גדול, והיה אומר: יכול אני לפטור את העולם. (ביטוי כזה שרשב"י ראה מראות אלקים לא נמצא בשאר הראשונים, זה ביטוי מיוחד שכתב רבנו חננאל). ועוד אומר רבנו חננאל: למה הם זכו לזה? משום שהם לא קבלו שכרם בעולם הזה, וכל השכר צפון להם לעולם הבא, ולכן בכח השכר שטמון להם, הם יכולים לפטור את העולם מן הדין. והגמרא ממשיכה: "אמר חזקיה, אמר רבי ירמיה משום רשב"י, ראיתי בני עליה והן מועטיין, אם אלף הן, אני ובני מהן. אם מאה הם, אני ובני מהן. אם שנים הם, אני ובני הן". ובמדרש כתוב: (בראשית רבה פרשה ל"ה אות ב'): "ובזה"ק בראשית דף רנ"ה) "ואם אחד הוא - אני הוא, שנאמר: (משלי י"ג) וצדיק יסוד עולם". איך רשב"י אומר דבר כזה? זה לא נובע מגאווה, אלא אומר המציאות ככה היא. ולמה הוא יכול לפטור את העולם? כי יש שיטה של רבי שמעון (שבת דף צ"ב ע"ב) בהלכות שבת שנים שעשאוה פטורים [גם אם המלאכה לא תוכל להעשות ע"י אחד לבדו], אז הוא סובר להחיל את השיטה הזו גם על הגוף והנשמה. הגוף לבדו בלי הנשמה לא יכול לעשות עבירות, והנשמה לבדה בלי הגוף גם לא תוכל לעשות עבירות, אם כן "שנים שעשאוה פטורים". זו הדרך שהוא יכול לפטור את העולם כולו מן הדין. איפה מוצאים כח כזה!?

רבי שמעון וחבריו

ב. בגמרא אין לנו זכר על חכמי הזוהר, אבל יש לפעמים רמזים, כמו מה שכתוב (שבת דף י"א ע"א) שרבי שמעון וחבריו היו פטורים מתפלה. מי הם חבריו? רבי יהודה ורבי מאיר היו פטורים מתפלה?! לא שמענו. אלא חבריו הכוונה על חבריו של רבי שמעון, כולו לא מופיע רבי מאיר בעל הנס. (רק פעם אחת נמצא שמות דף י"ב ע"ב), וספק אם זו גירסא נכונה). מה הסיבה לזה שלא נזכר? כי בעבודה זרה (דף י"ז ע"ב) כתוב שרבי מאיר ברח לבבל.

"יחיד ורבים" כיצד נוהג אותו היחיד?

ג. רבי שמעון בהתחלה היה קפדן גדול, מה הכוונה? מי שעושה דבר שלא כפי הדין, הוא מקלל אותו. והקללה רחמנא ליצלן הייתה עושה שמוות. מה היה?

1. פעם היה ויכוח ביני ובין רבי פינחס באגון על המקור של המדרש הזה. הוא אמר לי: אין מדרש כזה. הלכתי הביתה, חפשתי ומצאתי את המקור במדרש.
2. ולמה הוא ברח לבבל? כי הוציאו עליו קול שהוא הציל את אחות אשתו מבית האסורים. אז עשו תמונה שלו בשערי רומי, ואמרו שמי שיראה דמות כזאת, יביא אותו לבית המשפט או למשטרה. יום אחד ראו אותו, אמרו: מצאנו את רבי מאיר, והם יקחו אותו למשפט. מה עשה רבי מאיר? נכנס למסעדה של גוים שמלאה בכל הדברים האסורים, שם אצבע אחת בתבשיל, ואכל באצבע השנייה. אמרו, זה ודאי לא רבי מאיר. ואחרי המעשה הזה הוא ברח לבבל כדי שלא יתפסו אותו.

פעם משהו אכל ספיחי שביעית, והוא אמר לו: אל תאכל, חכמים אוסרים את זה. אמר לו: חכמים אוסרים אבל כבודו מתיר (שביעית פ"ט מ"א). אמר לו: "כבודי מתיר"... אבל אסור לך לסמוך עלי, "ופורץ גדר ישכנו נחש" (קהלת י"ח). וכך היה (ירושלמי ברכות פ"א ה"א). והתוספות בפסחים (דף נ"א ע"ב ד"ה אני) אומרים שהוא בעצמו היה סומך על עצמו והיה אוכל. אבל הוא לא רצה שאחרים יסמכו עליו. למה? הוא היה אוכל, כי הוא שמע מרבותיו או שהיתה לו איזו הוכחה שמוותר, אבל שאחרים יסמכו עליו נגד דעת הרבים אסור. "יחיד ורבים הלכה כרבים" (ברכות דף ט"ו ע"א ועוד). רבי מאיר היה להיפך, פעם הוא היה חולה במעי בשבת, ובקשו לטרוף לו יין ושמן. (הרפואה למחלת מעיים היא לערבב יין ושמן). רצו לעשות לו את זה, והוא לא רצה. אמרו לו: אבל כבודו מתיר. אמר להם: אע"פ שאני מתיר, אבל חברי אוסרים. כלומר, כיון שחברי אוסרים אני מחמיר לעצמי. (שבת דף ק"ל ע"א). הוא מחמיר לעצמו אבל לאחרים מתיר, ואילו רבי שמעון להיפך, לעצמו מתיר אבל לאחרים אוסר. כמו שמצאנו בעקביא בן מהללאל שאמר לבנו (עדות פרק ה' משנה ו') חזור בך מארבעה דברים שלמדתי אותך, שהם לא כדעת חכמים. אמר לו בנו: תחזור בך גם אתה. אמר לו: לא, אני שמעתי מפי המרובים, והם גם כן שמעו מהמרובים, אז אני לא עוזב את דברי רבותי, אבל אתה שמעת דברי היחיד, כי כל אלה שהיו אתי הלכו לעולמם. אז עליו לעזוב את דברי היחיד, וללכת אחר דברי המרובים. זה פלא פלאים.

ללמד זכות על ישראל

ד. אז לפני שירד למערה, היה רבי שמעון קפדן, היה מקלל בן אדם שסומך עליו להתיר. והוא אמר לו: וכי כבודו לא מתיר? אמר לו: נכון, אבל וכי חברי לא אוסרים, למה תשמע בקולי ולא בקול הרבים?! אבל אחרי שנכנס למערה, התחיל

3. יש חכמים שהם בטוחים בהלכה שלהם והם עושים את זה. הרב עובדיה ע"ה היה אומר לחתנו שהיה מחמיר, ולא היה מביא לבית "שומר בשנת השמיטה: למה אתה לא אוכל? אמר לו: כי שמיטה. אמר לו: אתה רוצה שאני אלמד אותך, ואוכיח לך שזה מותר?! אני אוכל מזה! למה אתה לא אוכל? הבת שלי צריכה לסבול בגלל שאתה מחמיר?! תלך תקנה לה. ככה הוא בטוח באמת שלו. יש מעטים כאלה שבטוחים באמת שלהם. כתוב (משלי ח"ג, כ'): "מפרי פי איש תשבע בטו"ן" כיון שהוא למד ועיין בדבר - אין בזה שום חשש. אין טעם אפילו להתמיר. אבל יש כאלה שהם אומרים דעתם, וכיון שהרוב לא קיבל דעתם, אז הוא אומר דעתו, ובדורות הבאים אולי יכריעו. היה עוד דבר כזה, היה ויכוח על המשקאות בפסח, התברר שיש בהם חומצת לימון, ויש בה איזה חשש של חמץ, עשו רעש גדול בסדר, אבל למה להתווכח, זה אומר ככה זה אומר ככה? אמרתי מיני משקאות לפסח. הרב עובדיה ע"ה כינס חכמים שבדורו - אשכנזים וספרדים - ודנו ביחד והוכיח לקולא. והרב אמר: לדידי מותר לכתחלה כל שנה לעשות את זה, כי עושים את זה מחומר של חמץ שנהפך לעפרא בעלמא, והרבים שם אמרו לא, בשנים הבאות נעשה את זה לפני פסח. אבל לגבי אותה שנה הסכימו להתיר כי זה היה הפסד מרובה, והסכימו לטעמים שלו. והרב אמר: דעתי שגם בשנים הבאות זה בסדר, אבל למה להתווכח, זה אומר ככה זה אומר ככה? אמרתי להם: טוב בסדר. יש אנשים שיודעים איך לסכם דעה שכולם יסכימו בה, ולא חכמה לומר "אני חולק, ואני חולק, ואתה חולק, והוא חולק"... הרב אמר את דעתו, [וסיכם דעת כולם] אם יש בדבר הפסד מרובה, שכבר עשו את זה, זה מותר. אבל אם זה לגבי השנים הבאות, יעשו אותם לפני פסח שיתבטל מעט חמץ הזה לפני פסח. (עיין ב"ש"ת יבי"א ח"י הא"ח סי' ל"ה) ולמעשה במסקנת ההלכה כתב הרב ע"ה שרק בדיעבד מכשיר ולשנים הבאות אף לפני הפסח אין לעשות כן. אלה שיטות בין החכמים, יש סוברים "כוחא דהיתרא עדיף", ואלה סוברים "כוחא דאיסורא עדיף".

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים [בין באויר] בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם ויציאם מצרה לרוחה ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב ונאמר אמן. ובכללם לכל חיילי ישראל היקרים המוסרים נפשם חזק ונתחזק בעד' עמנו ובעד ערי אלקינו.

נעזוב הרפ"ה

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
19:05	20:22	20:58
19:22	20:24	20:55
19:13	20:26	20:56
19:20	20:22	20:53



ללמוד את זה, יש בו הרבה מוסר ויראת שמים. אומר הרב **דבליצקי: אין מוסר כמו המוסר של הזוהר!** 6! כשיש מחלוקת בין הגמרא ובין הזוהר הלכה כמו הגמרא, ככה מוסכם, כי הגמ' זה דרך הפשט, כל אחד ואחד מבין. ואילו הזוהר זה דברים של קבלה. אבל יש דברים שנהגו מאז ומתמיד כמו הקבלה.

מירון

ח. 8 הנהגה השנה לא יכולים ללכת למירון. פעם היו הולכים כי מלך, גם "ח"י רוסל", וגם סיפורים. אבל היו שם גם דברים לא טובים, כמו מעשי עבירה שהיו נעשים, אז הרב **עובדיה** אמר בזמנו מוטב שלא ללכת [בל"ג לעומר]. פעם אחת הלכו אליו באחד בלילה, אמרו לו: רבי שמעון הזמין אותך. הרב התפלל: מה? רבי שמעון מזמין אותי? איפה ראייתם? אמרו לו: ראינו בחלום שרבי שמעון אמר: אתם עושים סעודה לכבודי, תזמינו את הרב עובדיה! בא אחד ובא השני ובא השלישי. הרב אמר: אם כן אני צריך לבוא, בא לשם ונתן להם דרשה 'עלא כיפך'... על רבי שמעון בר יוחאי, ועל הגמרא, ועל הזוהר, ועל כל הדברים האלה.

כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם

ט. בספר הזה לומדים מאות ואלפים. בזמן גירוש ספרד היו יהודים עם יאוש, למה? כי כל זמן שהייתה יהדות באשכנז - יש לנו משהו. יהדות בצרפת - יש לנו משהו. כאשר גלו שניהם, הם באו לספרד. והנה גם בספרד התהפך העולם. פרדיננד הרשע (מלך ספרד) נתן צו שעד יום תשעה באב שנת רנ"ב לא יאשר יהודי על אדמת ספרד. וספר הזוהר נתן להם תקווה נתן להם כח, **יש כח בתורה שהחזיק את עם ישראל במשך אלפיים שנה ועמדו בנסיון! היום יש כל מיני מסייתים ומדיחיים, אבל לא יעזרו להם.** היום שומרים לפחות יום כיפור או פסח. בא הבג"ץ ואמר: לא, אסור לכופר בן אדם שיאכל מצות. אתה רוצה לאכול מצות? תאכל בבית. אבל בבתי חולים ממשלתיים יש מצות ויש חמץ. וכיפור גם כן אסור. למה אסור? מפני שיש הפרדה בין אנשים לנשים, זה לא שייך, וכן על זו הדרך. כשעברו את הגבול, באה מכה מהשמים שאי אפשר להסביר אותה, וזה מה שקרה לנו ביום שמחת תורה. הגזמתם? אתם מקבלים את העונש. לכן אנחנו צריכים תמיד להתחזק. כל מה שהם עושים נגדנו, לא יעלה בידם. "כל כלי יוצר עליך לא יצלח וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיע" (ישעיה נ"ד, י"ז). אנחנו מתפללים על כל הפצועים והחיילים של ישראל. הביאו לי שם חדש - 'ארבל נתנאל בן סוניה' (סוניה), רפואה שלמה ובריאות איתנה בכלל כל חולי עמו ישראל. אמן ואמן.



מי שביקר אבותינו אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל הקדוש הזה שנאספו לכבוד התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי שאמר "יכול אני לפטור את העולם כולו מן הדין", שיפטור את עם ישראל מכל הדינים שעליהם, ויבטל מעליהם כל גזירות קשות ורעות, ויזכה אותנו לראות בגאולה שלמה, ולראות בביאת המשיח במהרה בימינו, אמן ואמן.

- אפילו **ספר חמדת ימים** שחשדו בו המהמבר שבתיא, הרב דבליצקי היה לומד בו בחג. היה אומר: "בלי חמדת ימים אין טעם לחת". היו לומדים בו. אומר: אולי למחבר היו דעות לא כל כך, אבל הוא כתב דברים של תורה, דברים של דעת, לכן קוראים בהו.
- למשל, על פי הפשט מותר לברך ברכות השחר בלי נטילת ידים. מי שיראה בגמרא בברכות (דף ס"ג ע"ב) יש שם רשימה: כשפחת את עיניו אומר פוקח עוררים, כששומע קול תרנגול אומר הנותן לשכוי בינה, אחר כך כתוב "כשנטול ידיו יברך על נטילת ידים". איפה היית עד עכשיו בלי נטילת ידים? אז אמרו, פעם היו ידיהם נקיות, לא כן בימינו.
- פעם היו שרים באדיש "רבי שימך". למה אומרים "רבי שימך"? כי יש הרבה שמן במירון...
- ויש כאלה שהם כאילו התנצרו, היו אנוסים, לפני כמה שנים באו יהודים ודרכו על קברי הארורים האלה - פרדיננד ואשתו איזבל - ואמרו להם: הנה עכשיו אנחנו כאן ואנחנו שומרי תורה ומצוות. אבל מאות שנים לא ידעו לשמור תורה ומצוות, לא יכלו. היו עושים פסח בהיחבא במערה, בחצות הלילה מגיעים ל"שפור חמתך אל הגוים", והגוים דופקים. "הנה אנחנו הגענו". אמרתם "שפוך חמתך אל הגוים"? לוקחים אותם בעיניו וטופת יוסורים נוראים ואיומים. (היום לא עושים דבר כזה.) יש מקום בפורטוגל שעושים שם פסח בארבעה עשר באייר כמו פסח שני, הולכים כמה יהודים לנהר ולוקחים מקל, נותנים מכות לנהר זכר לקריעת ים סוף, ואחר כך הולכים הביתה ואוכלים מצות ועושים הכל. למה? כי אם יעשו בלילה הידוע - ליל פסח, זו סכנה, תופסים אותם למוות. ולא סתם מוות, אלא מענים אותם עינויים נוראים. קורעים להם את הצפרניים מהרגלים שלהם, שורפים אותם. (שלא נדע מהיוסורים האלה). **אבל בכל זאת עם ישראל חי וקיים.** פעם ראיתי בשוכבי במעיני הישועה ספר "היהודים בפורטוגל", שכתב אותו הרב בנימין מינץ (שארך כך היה שר). והוא כותב שם שפעם בפורטוגל אפילו פסקו "שמע ישראל" לא יודעים! אפי' את שם השם לא יודעים. רק זקנה אחת יודעת אותו, ומוסרת אותו מאחד לשני. והוא אמר להם: אני יודע אותו. אמרו לו: לך לזקנה שתשמע אותך. הלך לזקנה ואמר לה: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד". אמרה לו: זה השם, וזה סוד שאף אחד לא יודע!... והיה להם עוד דבר, ביום כיפור היו שוחטים חזירים, ושמים את הנבלות שלהם על ידי הבית. כל יהודי אנוס שם את הגופות של החזירים על ידי הבית. מה זה? ביום הכי קדוש שוחטים חזירים! אלא כדי שלא יחשדו בהם שהם שומרים את יום כיפור, שמים חזירים על ידי הבית, ובבית שלהם היו צמים. **במסירות נפש קיימת את התורה!**

ללמד זכות על ישראל (עי' שבת דף ל"ג ע"ב). ובימינו היה חכם כזה - האדמו"ר מבלז. בהתחלה כל דבר לא טוב, הוא היה תולה בציונים הרשעים הארורים וכו' וכו'. אחרי שעברו עליו בשואה יסורים איומים, כל משפחתו הלכה ולא נשאר מהם רק הוא ואחיו, אז הוא היה תמיד מלמד זכות על ישראל. ביום שבת יש רעש גדול. מה הרעש הזה? מכוניות נוסעות בשבת בתל-אביב. היו אומרים לו: הרב, תראה איזה רשעים הם, נוסעים בשבת. והרב היה אומר: לא, יש שם יולדת או חולה.

"נגילה ונשמחה בך"

ה. יש סיפור מיוחד במינו במדרש שיר השירים (רבה פ"א אות ל"א) על הפסוק **"נגילה ונשמחה בך"** (שיר השירים א, ד). מה זה "נגילה ונשמחה בך"? פעם היו זוג שעשר שנים לא ילדה האשה, ואז היו תופסים את דברי המשנה (בבמות דף ס"ד ע"א) כפשטה, שאם נשא אשה ושהה עשר שנים ולא ילדה, יגרש אותה. הלכו לרבי שמעון, ואמרו: אין לנו ילדים, כבודו יסדר לנו גט. אמר להם: בסדר, אבל לפני כן תעשו שמחה גדולה, כמו שנכנסתם מתוך שמחה, (הרי הוא קידש אותך מתוך שמחה), גם עכשיו תתגרשו מתוך שמחה. עשו שמחה גדולה, והשקתה אותו יין, קוניאק, וכל המשקאות החריפים, וכטוב לבו עליו, אמר לה: בתי, אני לא אוהב לגרש אותך, לכן לפני שאת הולכת מחר לבית הדין לקבל גט, תקחי עכשיו את הדבר הכי טוב שיש לי בבית לבית של אביך, וככה יהיה לך מזכרת מבעלך הראשון. אמרה לו: בסדר. הוא שתה ושתה עד שנרדם. בחצות הלילה רמזה לעבדים שלה (היא הייתה עשירה) שיקחו אותו לבית של אביה. הוא לא הרגיש, אחרי כמה שעות פתח את העיניים ואמר: מה זה? איפה הבית הזה? אני לא מכיר אותו. שאל אותה: מה זה הבית הזה? אמרה לו: זה הבית של אבא שלי. אמר לה: למה הבאת אותי לאבא שלך? אמרה לו: אתה אמרת לי שהדבר הכי טוב שיש בבית, אני אקח אותו, ואין לי דבר יותר טוב ממך. אז היא בכתה, והוא גם כן בכה. אמרו: איך נתגרש בצורה כזו? יש דבר כזה להתגרש בשעה שהזוג אוהבים אחד את השני?! למחרת הלכו לרבי שמעון, ואמרו לו: הרב, אתמול עשינו סעודה כמו שאמרת, אבל עכשיו יש לנו בעיה. מה הבעיה? שהיא לא רוצה לעזוב אותי, לקחה אותי לבית של אביה... וגם אני לא רוצה לעזוב אותה. איך נתגרש?! אמר להם: אם אתה אתם כל כך אוהבים אחד את השני, אתפלל עליכם והיו לכם ילדים. וכן היה.

אנחנו אוהבים רק אותך

ו. והמדרש אומר שזה מה שאמרו ישראל לקב"ה: **"נגילה ונשמחה בך"**, אנחנו אוהבים רק אותך. **נמאס לנו מביידן, נמאס לנו מאובמה, נמאס לנו מכל הפושעים האלה.** "מוראים תומה ותחתיה ערמה" (כתר מלכות לרשב"ג). יש גוים שלכם טוב, אבל בשעת מעשה "מוכרחים" להרוג, "מוכרחים" להשתגע. פעם היה גוי אחד מאנשי החמאס שהיה צמא למים (הם היו צריכים ללכת צפונה או דרומה), מי יתן לו כוס מים? סינואר יתן לו?! אף אחד מהם לא יתן לו... אז בא יהודי אחד והביא לו מים, שתה ואמר לו: "א-ללה ינצורכם" - ה' יצילי אתכם. אנחנו במלחמה על כרחנו. אתם חושבים שאנחנו שמחים לעשות לכם רע? אבל זה החמאס, סינואר וכל הרשעים שאתם עושים את זה, אנחנו לא עושים את זה. אם היו מורידים את ראשי הפעור האלה, היה שלום גמור בלי רעש. ולא רק זה, אלא שלום בלי התבוללות. הכל היה טוב.

ספר הזוהר הקדוש

- ספר הזוהר נתגלה בספרד בשנת חמשת אלפים ס"ה בימי הרשב"א, והיו כל מיני טענות שאולי חיבר אותו מישהו אחר. אבל ספר ענק כזה לא יכול להיות שחיבר אותו אדם אחרון, זה כמות גדולה מאד, **אולי יש בו הוספות מאוחרות, זה יכול להיות. אבל לומר שחיבר אותו מישהו אחר בדורו של הרמב"ן ואחרי דורו של הרמב"ן? זה לא יכול להיות.** כל עם ישראל "קיימו וקבלו עליהם" (ע"פ אסתר ט', כ"ז) ללמוד זוהר היום הזה. ועשו לו כמה פירושים. יש פירוש אחד של רבי יהודה אשלג, סבא שלי רצה לקנות את כל הכרכים שלו, שלח מכתב (ואולי אבא שלח בשמו) **לרב עובדיה הדאיה**, ושאל אותו: אפשר ללמוד בספרי הרב אשלג? אמר לו: הוא מקובל וחסיד וצדיק, אבל השיטה שלו שונה משלנו. כלומר אנחנו לומדים בשיטת הרש"י והאר"י, והשיטה שלו קצת שונה. (היו לנו שנים שלושה כרכים בבית שקנה אותם סבא, והגיעו אליו בדרך לא דרך). יש כאלה שלומדים בשיטה של הרב אשלג, ויש פירוש של רבי דניאל פריש. ועדיין לא הופיע ספר שיפרש את הספר כפשוטו. **כשיש קבלה לקצר, וכשיש דברים של פשט להאריך.** צריך
- יש פלפול בשר"ת מעיל צדקה (ס"י נ"א) איך נמנים ימי עשר השנים. אבל הרמ"א כותב (אה"ע ס"ק ק"ד ס"ג) שבימינו אין דבר כזה [לא כופים על זה]. היתה אשה אחת צדקת - **בתו של רבי חיים חורי** - שלא היו לה ילדים. והיא אמרה לבעלה: אני מרשה לך לקחת אשה אחרת, אני רוצה לראות את הילדים שלך מהאשה השניה! אמר לה: אני לא אקח. אבל פעם המשנה הייתה כפשוטה.
- אומרים שהיום ככה עושים החילונים, עושים גירושים מתוך שמחה... הולכים לאלוהים. שואלים: מה עושים כאן הערב? הוא יתן לה גט במעמד כל בוקי סריקי... (ויהיו גם אנשים צדיקים [לעדות]).

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה טובה תחילת הברכה **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.



מעמד ההדלקה בראשות מרן רבנו שליט"א

דברי הגאון הגדול הרב ישראל מאיר לאו שליט"א הרב הראשי לישראל (לשעבר)



עם ישראל, אהבה שלו לארץ ישראל.

ובשיר השירים רבה (פ"א אות ל"א) יש את הסיפור עם הזוג שהיה נשוי עשר שנים, ולא עליו לא היו להם ילדים. והם באו לרבי שמעון שיסדר להם גט פיטורין לפי ההלכה. הוא אמר להם: בסדר, אני אסדר לכם גט פיטורין, אבל הוא ראה שהם מאד מעוניינים זה בזו וזו בזה, אז הוא אומר להם: כשם שעשיתם מסיבה במאכל ומשתה בנישואין, אז גם בפרידה תעשו סעודה במאכל ומשתה, וכך תפרדו בצורה מכובדת זה מזו. הם עשו סעודה גדולה, והיא נתנה לבעלה לשתות, והוא שתה הרבה מאד, ואז בשעה שהוא היה רדום, היא רמזה לבני הבית: תשאו בבקשה

את בעלי (עוד לא התגרשו), ותקחו אותו לבית של אבא שלי. נשאו אותו לשם, ושם הוא פקח את עיניו, והמדרש מספר, כשהוא פקח את עיניו הוא שאל אותה: היכן אני מצוי? אז היא אומרת לו: בבית של אבא שלי. והוא אומר לה: מה אני עושה בבית של אבא שלך? הרי עמדנו להתגרש? אז היא אמרה לו: אני שמעתי אותך אומר לפני שהמסיבה התחילה שאני אקח את הדבר היקר ביותר בבית שלנו לבית אבי, ואתה - בעלי - הדבר היקר ביותר שיש לי. אני לוקחת אותך! ולקחתי אותך לבית אבי. הם חזרו לרשב"י, והוא התפלל עליהם שבעז"ה היא תיפקד, ואכן היא נפקדה ובנתה והציל את חיי המשפחה האלה. אהבת ישראל שבו לצד אהבת התורה שבו בערו בו, והיו באמת ביחד, דוגמא ומופת לעם ישראל כולו. אני בא לכאן, ואני רואה הלילה את המדורות, אני שומע את השירים, וראש הישיבה עומד ומפאר בנוכחתו לתלמידים ולשומעי לקחו, את גדלותו של היום הזה, ואת גדלותו של הזוהר הקדוש ומחברו במסירות נפש ובלב שלם, יהי רצון שיהיה מליץ יושר לכולנו, ושנזכה לגאולה שלמה, ולבנין שלם, ולבנין בית הבחירה אמן.



ברשות הרב הגאון הגדול הרב מאיר מאזוז שליט"א גאון ישראל.

מורי ורבותי, זה לא יאמן מה שקורה הלילה בכל תפוצות הארץ, קשה היה להגיע הנה בגלל הפקקים. לראות את האלפים והרבבות ברחובות זה דבר שקשה להבין. אני משתף את השאלה הזו אתכם - במה זכינו? במסכת ברכות בירושלמי (סנהדרין פ"א ה"ב) אומר רבי עקיבא מורו ורבו של רשב"י, הקב"ה בוראך ואני יודעים את כוחך, אנחנו יודעים את המיוחד שבך. וזה מעיד על רבי שמעון. והגמרא (במסכת פסחים דף ק"ב ע"א) מספרת שכשרבי עקיבא נלקח לבית האסורים, מי רץ אחריו ועמד מעבר לחלון בבית האסורים ללמוד תורה ולא להפסיד רגע אחד? רבי שמעון בר יוחאי. הוא רץ אחריו לבית הסוהר, וסיכן את עצמו ואת חייו. זה אותו רשב"י שעם ישראל מציין הערב את ההילולא שלו. בעל הזוהר הקדוש.

והוא אומר משפט כזה (ירושלמי ברכות פ"א ה"ב): אילו זכיתי לעמוד על הר סיני בשעה שהקב"ה נתן את התורה לעם ישראל, הייתי אומר לו, רבונו של עולם דבר אחד אני מבקש, אתה נתת לאדם שני עיניים, נתת לאדם שני אזניים, נתת לכל אחד מאתנו שתי ידים, וכל אחד מאתנו עם שתי רגלים, ואילו פה נתת לנו רק אחד. רבונו של עולם, תן לכל אחד מאתנו שתי פיות, פה אחד קודש ללימוד תורה יומם ולילה 365 יום בשנה, והפה השני לכל הצרכים של החיים, צריך לאכול, צריך לשתות, צריך לעבוד, למה לכל האברים יש כפול ופה נתת לנו רק אחד? את זה הירושלמי אומר בשם רשב"י. וזה דבר עצום. רשב"י עם אהבת התורה שלו שאין אפשרות להסביר ולתאר אותה, זכה שעם ישראל כולו הלילה מציין את היום שלו. יום "הוד שבהוד". זה היום של רבי שמעון, שהוא לימד את כולנו מה זה הוד הגדול הזה, זו אהבת התורה שלו, האהבה שלו לכל

דברי הגאון הגדול הרב שלמה מחפוד שליט"א גאב"ד "יורה דעה"

כבוד מרן ראש הישיבה, רבנים נכבדים, כל אחד לפי מעלתו וכבודו.

רבי שמעון בר יוחאי היה אחד מחמשה תלמידים של רבי עקיבא. עליהם דרש רבם "בבוקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ירך" (קהלת י"א, ו), "בבוקר זרע את זרעך" - היו לך תלמידים בצעירותך, יהיו לך תלמידים לעת זקנתך (יבמות דף ס"ב ע"ב). ופירוש פסוק זה הרגיש רבי עקיבא בעצמו, שהיה כאוב על שנהרגו כל

תלמידיו, ונשארו לו חמשה שהקימו את כל התורה כולה, וכמו שהגמרא אומרת: "היה העולם שמם עד שבא רבי עקיבא אצל רבותינו שבדרום ושנה להם". רבי עקיבא העריך מאד את רבי שמעון בר יוחאי, ואמר עליו (ירושלמי סנהדרין פ"א ה"ב): "דייך, שאני ובוראך, מכירים את כוחך". במקביל גם רבי שמעון בר יוחאי העריך והחשיב מאד את רבי עקיבא, שעד כדי כך שרבי שמעון הרגיש פעם שהוא לא דיבר כל כך כהוגן לגבי רבי עקיבא, והגמרא אומרת בנזיר (דף נ"ב ע"ב) שהוא ישב בתעניות עד שהשחירו שיניו, זה היה רבי שמעון בר יוחאי. רבי שמעון בר יוחאי הייתה לו אהבה של תורה ללא גבול, שהרי כשרבי עקיבא היה בבית הסוהר, בא אליו רבי שמעון ואמר לו: רבי, למדני! אמר לו: איני מלמדך מפני גזירת המלכות. אמר לו רבי שמעון: מי בסכנה, הפרה או העגל? העגל? בסכנה (פסחים דף ק"ב ע"א). וכמה שאהבתו גדולה הייתה

לתורה, כך גם אהבתו הייתה גדולה לעם ישראל, שכך הגמרא אומרת (מגילה דף כ"ט ע"א): אמר רבי שמעון בר יוחאי, ראו כמה חיבתכם לפניו, גלו למצרים שכינה עמהם, גלו לבבל שכינה עמהם, וכשהם עתידים לצאת מהגלות שכינה עמהם, שנאמר (דברים ל, ג) "ושב ה' אלקיך את שבותך", והשיב לא נאמר אלא ושב. יהי רצון שהקב"ה יגאלנו במהרה בימינו בזכות רבי שמעון בר יוחאי אמן.



יומא טבא ארמון

בס"ד

הופיע בשעה טובה

הספר שרבים חיכו וציפו לו
אחרי שנים רבות של עבודה מדוקדקת ומאומצת

סדר השלחן

על הלכות טהרה

בצירוף שו"ת בסוף הספר

ע"י מורה ההוראה הוותיק

הרה"ג רבי גבריאל פרוסי שליט"א

ערוך בסדר מופתי על דברי השו"ע
וביאור יסודי של הב"י שזור עם נו"כ
עד ההלכה למעשה ע"פ פוסקי זמננו



להזמנות במחיר מיוחד לרגל ההשקה אצל רבי יעקב: 050-6731572

- ניתן להשיג בחנויות המובחרות -

רועה נאמן
אגרות ומכתבים ממרן ראש הישיבה שליט"א

חשיבות השתתפות הורים באסיפת-הורים

בס"ד, ו' במרחשון התשנ"ט
לכבוד הנהלת ת"ת איש מצליח יכב"ץ, בני-ברק
שלום וברכה!

בדבר הורי תלמידים שאינם טורחים להגיע פעם או פעמיים בשנה לאסיפת הורים לשמוע מה קורה אתם בחינוכם ובלמודם, הדבר חמור מאד. כי אדם שזונח את בנו ואינו עוקב אחר הישגיו ולימודיו, סופו להתחרט, ולא ידע כי בנפשו הוא. וזכורני ממר אבא זצ"ל שהיה מקדיש לנו כל ערב שלש שעות לחזור לפניו על הגמרא שלמדנו, ואח"כ יושב ולומד לעצמו עד שעה 4-3 לפנות בוקר. ומקרא מלא הוא "ובכל יום ויום מרדכי מתהלך" וגו' (אסתר ב' י"א). לכן אין לפטור את ההורים מלהגיע לאסיפות הנה"ל, אלא במקרה של אונס גמור, ואנוס רחמנא פטריה.

בהצלחה רבה
נאמן ס"ט

רועה נאמן
אגרות ומכתבים ממרן ראש הישיבה שליט"א

ראיית פני הרב מוסר השיעור

בס"ד, ט"ז בכסלו תשל"ז
לכבוד המורה היקר שליט"א
ב"ס זכרון מאיר ... בני ברק.
שלום וברכה!

היום בני דוד הי"ו לא הביא שום שיעורים ביומן, כאשר רשמתי שם. לדבריו, ביום שלישי אין שיעורים בגלל היציאה המוקדמת. ישבתי אתו ולמד לפני חומש מפרשת וישלח עם פירש"י. הוא תופס יפה וקולט יפה.

אני מודה לך על שהואלת להושיבו קרוב לך. אך בקשה אחת לי: להושיבו באופן שיוכל להסתכל במורה בשעת השיעור, כמבואר בגמרא (כריתות דף ו' ע"א) "וכי יתביתו קמי רבכון חזו לפומיה דרבכון, שנאמר והיו עיניך רואות את מוריך" (ישעיה ל' כ').

כבוד רב ובתודה
מאיר מאוז

*

תקנות בחגיגות בר-מצוה למניעת קנאה

בס"ד, ו' במרחשון התשנ"ט
לכבוד הנהלת ת"ת איש מצליח יכב"ץ, בני-ברק
שלום וברכה!

ראיתי את התקנון החדש בענין חגיגות בר-מצוה לתלמידים הי"ו, הנועד למנוע קנאה ושנאה ותחרות בין הילדים. יישר חילייכו לאורייתא. ואף ידי תכון עמכם. וכמו שאמרו חז"ל בסוף תענית כדי שלא לבייש את מי שאין לו. וכן תיקן הגאון גודע ביהודה זצ"ל בזמנו בחתונות כמה תקנות למנוע בזבזים ומותרות. ובדורנו האדמו"ר מגור (בעל בית ישראל) זצ"ל. ואב לכלם בחיר שבאבות שאמר לבניו "למה תתראו" (נוטריקון תעשו תזמורת רועשת, אולם, וידיאו). ולשומעים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב.

בהצלחה רבה
נאמן ס"ט

לפני
את גזר הדין!

פדיון נפש

ישנו בכפר חב"ד כי אדם התיקונים הלפניו ביקר
לכל מחשבתו את התיקון ולפניה את שאלו
למראות, כי נכח חב"ד
זה פדיון נפש...

בע"ה מידי יום עורכים פדיון נפש המסוגל לישועות על פי הסדר שתיקן מרן החיד"א ע"י רבני הישיבה שליט"א

פדיון נפש פרטי	פדיון נפש כללי
160 ש"ח לשם	52 ש"ח לשם

למסירת שעות התקשרו: 08-6727523 (אכשר לשלוח הודעה, רו קווי, מענה 24 שעות)

או בעמדות דר"ם פלוס

פתייל תכלת, מצוות ציצית בשלמות!

הגאון רבי חיים יוסף דוד וייס שליט"א
אב"ד אנטוורפן בעל שרת ויקן דוד

"בנידון התכלת בזמנינו, דלפי הנראה התכלת הוא אמיתי..."

עדיין מסתפק? המקרה כפי שקראו מוסטרי אמיתי!
0799-1000-65

זוכרתם - ישיבת אב"ד - ישיבת



ומגדל חננאל קד



מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות הגאון הגדול רבי חננאל כהן שליט"א ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברכיה על התורה ועל התפלה

אם בחקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם (ויקרא כ"ג). "כך לומדים!?"

בזמן שלמדנו אצל מורנו הגאון רבנו משה הלוי זצ"ל דיני ספק ספיקא וחזקה, הוא הקשה לנו קושיא קשה כברזל ולא מצאנו דינו ורגלינו, ובסוף השיעור כשעדיין לא נמצא התירוץ, הרב ביקש מאתנו לחזור למחר עם תירוץ. למחרת בשיעור, שאל אותנו הרב: "מצאתם תירוץ?". התלמידים ניסו את מזלם בכמה תירוצים, אבל הרב סתר את כל דבריהם, ואת"כ אמר תירוץ נפלא והדברים נעשו מחוורים וברורים. האמת מדברת בעד עצמה. אחר כך שאל אותנו מו"ח זכרוננו לברכה: "כמה זמן ישבתם לחפש תירוץ?". התלמיד המרבה אמר שחיפש תירוץ במשך שעה. הרב לא היה מרוצה, אמר לנו: "כך לומדים! אני חזרתי לבית בחצות הלילה אחר שיעור שמסרתי, ומיד ישבתי ללמוד ביגיעה רבה שלוש שעות! ועם כל זה עדיין לא מצאתי תירוץ שהניח את דעתי. נשאתי עיני למרום והתפללתי: רבונו של עולם! בלי תירוץ אני לא הולך לישון! עזור לי להבין דברי תורתך! לאחר התפלה חזרתי והתבוננתי בסוגיא, והבריק בראשי התירוץ הזה."

הרב רמז על דרכו הזאת, כבר בהקדמתו לחלק הראשון של ספרו שו"ת תפלה למשה. הרב קרא לספר שלו כך, כיון שכאשר היה מגיע בלימוד למבוי סתום בלי פתרון, היה מתפלל לקב"ה שיזכה אותו להבין את התורה, אחר כך שם מטבע לצדקה, ובדרך כלל בלימוד היו הדברים מתבהרים. תמיד עם עמל ויגיעת התורה, צריך הרבה תפלה לבוא עולם שנזכה להבין את התורה הקדושה.

חונן הדעת

כשהייתי נער, העתקתי הגהות של חכמי ג'רבה קדמונים מספר "לקוט הראובני" שהיה במהדורא מאד ישנה, והוא הגיע אלי מהספריה של מר זקני מרן רבי רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל. אחת ההגהות היתה בכתב יד ישן ודהוי מאד שהיה קשה לפענח, ולפני תפלת מנחה, פניתי למרן ראש הישיבה שליט"א ובקשתי שיעזור לי בפענוח ההגהה. הרב התבונן ולא מצא פתרון, ובקש ממני לבוא אליו אחר התפלה. כשגשתי אחר"כ לרב, הוא באר לי את הדברים היטב, וכשראה שאני לא מבין איך פתאום הכל ברור, אמר לי: "בתפלת לחש בברכת אתה חונן, בקשתי על זה, ולאחריה עלה בלבי הפירוש הנכון". בשביל ללמוד טוב צריך להתפלל טוב.

ירבה בישיבה ויבסק רחמים

וזו גמרא מפורשת במסכת נדה (דף ע"ב): שאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע בן חנניא שנים עשר דברים, ומהם שלושה דברי דרך ארץ. אחד הדברים ששאלו אותו: "מה יעשה אדם ויחכם?". אמר להם: "ירבה בישיבה וימעט בסחורה". אמרו לו: "אבל הרבה עשו כך ולא הועיל להם". ענה להם רבי יהושע: "ביקש רחמים ממי שהחכמה שלו, שנאמר: 'כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה' (משלי ב, ו). שאלה הגמרא (עיי' רש"י), מה בא להשמיע לנו שירבה בישיבה, והרי הדבר תלוי ברחמים? אלא בא לומר, שתורה בלי תפלה לא מועילה, צריך גם תורה וגם תפלה.

ויש לזה רמז בפרשה שלנו. "אם בחקותי תלכו", פירש רש"י: שתהיו עמלים בתורה. המלה בחקתי עולה בנימטריא התפלה, לרמוז שיחד עם עמל התורה צריך תפלה, וכמו שאמר להם רבי יהושע בן חנניא: יבסק רחמים ממי שהחכמה שלו.

לרבות תלמידי חכמים

עוד יש לפרש פסוק זה בדרך אחרת. על פי מה שכתב מר זקני לבאר מאמר הנביא: "על מה אבדה הארץ על עזבם את תורתך" (ירמיה ט"ב). ומקשה הרב זצ"ל, לכאורה הפסוק היה צריך לומר "על עזבם תורתך" ולמה אמר "את תורתך"? אלא ידועה הגמרא בפסחים (דף כ"ב ע"ב) שרבי עקיבא דרש את הפסוק: "את ה' אלוקיך תירא" (דברים י"ג), את לרבות תלמידי חכמים, כלומר שצריך לירא

מתלמיד חכם כמו מהקב"ה כביכול. אז אומר הרב ע"ה, שזהו מה שכתוב בפסוק "על עזבם את תורתך", כלומר שעזבו את האת דהיינו שביוז תלמידי חכמים (שבת קי"ט ע"ב).

עמל ומכבד העמלים

ובדרך הזאת אפשר גם להסביר את הפסוק בפרשתנו: "אם בחקותי תלכו ואת מצותי תשמרו". בדרך כלל במקום שיש אנשים בעלי בתים פשוטים (ככה קוראים להם העולם. אבל אין יהודי פשוט...), ויש שם תלמיד חכם אחד, כולם מכבדים ומעריכים אותו ומנשקים לו את היד וכו'. אבל במקום שיש כמה תלמידי חכמים ביחד, לפעמים הקנאה והשנאה והמחלוקת פורצים דוקא שם, ומדוע זה ככה? הרי אתם לומדים תורה ויודעים את הערך שלה, ולמה דוקא כאן יש מחלוקת? אלא התשובה היא פשוטה. אדם פשוט שמאמין בתורה ובחכמים, הוא יודע שהחכם זה משהו מעליו, ולכן הוא מכבד אותו כראוי, אבל במקום שיש הרבה תלמידי חכמים, מי שלא עבד על המדות שלו, אומר: אני ג"כ תלמיד חכם! אפילו יותר גדול מהשני, אני יודע יותר טוב ממנו! או שאחד מבני הקהילה אומר: הרב שלי גדול יותר מהרב הזה! וממילא בגלל זה מגיעים לבזות חלילה האחד את רבותיו של האחר.

זהו מה שהפסוק אומר: "אם בחקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו" כלומר אם כשתהיו עמלים בתורה תשמרו את מצוותי, שתזהרו לכבד תלמידי חכמים שנרמזים במילה את, אז תקבלו את הברכות האמורות כאן. לא בגלל שאתם עמלים בתורה, אתם ח"ו יכולים לבזות תלמידי חכמים! צריך לכבד אותם! וכמה שאדם מתייער ועמל בתורה יותר, ככה הוא צריך לדעת מהו ערכם של תלמידי חכמים שלומדים ומתייגעים בתורה, ולכבד אותם כראוי.



הצאנאות יקרה אפס לשיבתנו הקדושה דרושים שזתפים

מדבקת הנצחה תודבק ע"ג הספר

לרכישת ספרי קודש, ספרי דבותינו, ראשונים ואחרונים, ספרי ש"ס ופוסקים עבור הבחורים המצוינים שלנו, ההוגים בהם יזמם ולילה!

ומבצעים בזכותם מחקרים תורניים המנביהים את עולם הספרות היהודית והתורנית! לשותפות מהידה חייגו בעת: 08-6727523 או בגדרים פלוס

אתם קונים אצלנו אצלכם



הוסר האוצר

אנחנו סופרים את הימים לקבלת האוצר, ודווקא עכשיו:
הבג"ץ לא סופר אותנו, שר האוצר מספיר את תקציב הישיבות והכוללים. כעת
ירד התקצוב הממשלתי עבור אברך ובחור בן עליה המחזיק את העולם בלימודו!
בממלכת התורה 'חכמת רחמים' בברכיה ממשיכים להחזיק תורה בכל עוז.

היום, ימי ספירת העומר תשפ"ד אתה שר האוצר האמיתי!!!

הכנס לביתך את האוצר! התקשר כעת ותרום

עבור החזקת אוצר התורה
של בחור בחודש על סך
₪ **470**

עבור החזקת אוצר התורה
של אברך בחודש על סך
₪ **846**

התורמים
יקבלו לביתם
תעודת 'שר האוצר'
כרז יששכר וזבלון
התנ"ך ב"ר גורלי
חדוד שלישי



08-6727523

או בעמדות נדרים פלוס



ילדי גאלה



בית נאמן לילדים
מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרב ר' שמואל עיראק שליט"א

גליון 361

א בתמונה?



חיבה

נגילה ונשמחה במי?

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי

למען תספור

הגאון הקדוש רבי חיים חורי

רבי חיים חורי [ששבויע בפא יום האזקרה שלון] היה רב בגאפס. מורנו הרב **רבי כלפון** [מש"ה הכהן] זצ"ל היה הרב הראשי של ג'רבה, והוא אמר: השטן רצה להכנס מעבר לתונס וצפאסק, ורצה להמשיך עוד לאגאס וג'רבה [לגרם שם; ירידה בלמוד תורה ושמירת מצוות], אבל בגאפס עמד רבי חיים חורי "לשטן לוי" (במדבר כ"ב, כ"ג) ולא נתן לו לעבר הלאה. בגאפס לא היו הולכים הל'דים לבית ספר ביום שבת, כי שם כותבים בצרפתית וכו', ומי עשה את זה? רבי חיים חורי, כי הוא היה חזק מאד. וההכנס הזה קשה ומתירימים אנשים ידקות, הוא היה הראשון שמתנדב. היה אומר: רבותי, מי הראשון? "מי שברך הוא יברך את המברך שמתנדב סכום נכבד..." והיו כל העשירים מתנדבים, ובראיה, הן אדם הזה שהמשכרת שלו פשוטה מאד, הוא נותן בעון יפה, אז מפילא כלם היו נותנים. היה אדם גדול מאד, בא לארץ ישראל בגיל שבעים, ונפטר שנתים אחר כך בגיל 72. והוא נפטר בכ"ה באדר תשי"ג, עשר שנים ויום אחד לפני מלחמת ששת הימים, וראו אותו בפולחמה (פחלים אולי, איני יודע איה) שאומר: אני הולך לעור לעם ישראל. היה אדם גדול מאד, ובו היה גם פן מפקל בנסים היה אנשים צדיקים גמורים, המלה שלהם מיוחדת. היה הקבר של **רבי יוסף מערב** בדרום תוניסיה, (זה צדיק גדול שנספר לפני כ-400 שנה, בשנת ש"ס), והיו הולכים לבקר אותו. והנה יום אחד הלך לשם רבי חיים, והל'דים היו משחקים שם, ונלד אחד נפל לבור של מים, ורבי חיים אמר לאמו של הילד: את תלכי לקברו של רבי יוסף מערב ותתפללי, ואני כאן אתפלל, התפלל שם. והנה ראו גלים גלים, עד שהילד עלה למעלה. אלו ספורים ידועים, מקרים ומפסקים. (גליון 357 אותיות כ"ב - כ"ד).

"אמר להם: לא נאמר חזרת הש"ץ"

עד שגייע כהן" בחוץ לארץ נהגנו לא לעשות ברפת כהנים כל יום, רק בחגים ובשבתות לפעמים במסור. וככה מנהג ג'רבה. חוץ מראש חדש ניסן שבג'רבה נוהגים לעשות בו נשיאות פנים [ברפת כהנים]. **אבל בארץ ישראל קלם נוהגים כדעת מרן** (בית יוסף סוף סי' קכ"ח) **לעשות נשיאות פנים בכל יום**, חוץ ממקום אחד - צפת. זה מקומו של מרן ושם האשכנזים אמרו, לא בצפת אנחנו נוהגים לא לעשות ברפת כהנים. באתרא דמרן [מקומו של מרן] עושים נגד מרן... בכל הארץ קלה אתרא דמרן האשכנזים עושים ברפת כהנים כל יום, ואלו בצפת שהם מקומו של מרן [מש"ה]. אומרים שלא לעשות ברפת כהנים, אף אחד לא מכין את זה, אבל ככה נהגו. פעם אחת הייתי במלון 'מוטל' בצפת, והתפללתי שם אשכנזים. שאלו אותי שאלה, המלון הזה נחשב חלק מצפת או מחוץ לצפת? מאי נפקא מנה [קולמו], מה משנה לנו את זה חלק מצפת? אם זה נחשב חלק מצפת, אם כן לא נגיד נשיאות פנים, כי בצפת אנחנו עושים נגד מרן, אבל אם זה מחוץ לצפת, כמו ארץ ישראל נעשה נשיאות פנים, אמרתי להם, תעשו. בא נגיד שהם מחלקת אם ככה המנהג, אבל "כל ספיקא במנהגא אוקמיה אדינא" - כשיש לך ספק במנהג תעמיד

אותו על הדיו. והדיו הוא שעושים נשיאות פנים כל יום, מרן משבח את מנהג ארץ ישראל ונושאים פניהם כל יום, וככה הנהג א"ש חי (ש"א פרשת תצוה ה"ד) אומר שיש לנהג ככה בכל מקום. וככה הגאון מוילנא אמר: אם היה ביד הייתי מסתובב מעיר לעיר וממדינה למדינה כדי שיעשו נשיאות פנים כל יום! אתם חכמים יותר מכל אלה? לא עושים ככה. פעם אחת הייתי במרסיי [אשר בצרפת] (פגעה שלני שם) ושכחתי ממנהג תנ"ס, ואמרתי להם לעשות נשיאות פנים, אמרו לי: מה אתה אומר, לא נהגנו כזה. אמרתי להם: אף על פי כן תעשו. ושמעו בקולי. אחר כך שלחתי להם צלום מספר 'הגאון החסיד מוילנא' שכתב אותו הרב בצלאל לנדוי, שאומר (עמ' נ"ב) שהג"א אמר אם היה בכחי הייתי הולך לכל הערים ואומר להם תעשו נשיאות פנים כל יום. והוא רצה להנהיג ככה גם בוילנא עירו, אבל אחר כך היתה לו איזו בעיה עם זה, אז הוא אמר אני לא רוצה לשנות את המנהג, אבל אנחנו הספרדים עושים כמו מרן, למה לבטל את המנהג הזה? **אבא** [מרן רבנו האי ש"ס מוילנא] זצ"ל בשי"בה שלו בתנ"ס היה עושה נשיאות פנים כל יום. ככה צריכים לעשות.

הנהג של רבי חיים מברסק בא לארץ, אמר, צריכים לחפש פהו [לברפת כהנים]. אמרו לו: הרב, אין לנו כהן, היה לו מנון בצמצועם וכלם ישראלים, אמר להם: לא, עליכם להביא כהן, אז כל יום היו טורחים ומביאים כהן. יום אחד אמרו לו: היום לא מצאנו כהן, אמר להם: לא נאמר חזרת הש"ץ עד שגייע כהן? אמרו לו: למה? אמר להם: כי אתם לא מבינים, תלמדו מהחסידים, מה עושים החסידים? הם הם למשל רוצים ברפת מהרבי, והרבי לא גר פהו, הם לוקחים עגלות ונוסעים מים וזילות עד שפוגעים לרבי שימתו להם ברפת וזהו. וכי ברפת של הרבי שנה יותר מברפת של הקדוש ברוך הוא! אמרו: מה זה ברפת של הקדוש ברוך הוא? אמר להם: ואני אברכם" (במדבר ו', כ"ז) פרושו אני מלמעלה מברך אותם, יש שני פרושים בזה (עייני בחולין דף מ"ט ע"א), אבל הפשט ככה: "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם" - הכהנים שמים את שמי, וכי הם יכולים לברך? מה פתם? הרמב"ם אמר (פס"ו מהלכות תפלה וברכת כהנים ה"ז) אל תאמר כהן זה רשע הוא, כהן זה עם הארץ הוא, הוא יברך אותי? מי הוא בכלל? לא ככה, הברכה לא באה ממנו, אלא היא באה מלמעלה. "ושמו את שמי על בני ישראל" - תזכירו רק את השם שלי - "ברכה ה' וישמרה", ואני אברך אותם מלמעלה. אם כן בשביל הברכה של הקדוש ברוך הוא שצאקת מפי אהרן ובניו אתם לא מוכנים לחכות קצת עד שיבאו כהן? תחכו, ואז הבינו שחשוב מאד שיהיה כהן בבית הכנסת. חשוב הדבר הזה.

פעם **רבי שטיינמן** זצ"ל הלך לאמריקה קשה בגיל קרוב למאה. והיה מחפש בית כנסת ספרדי. אמרו לו: למה? אמר להם: כי שם יש נשיאות פנים כל יום. היה אצל אדמו"ר אחד, אמר לו: מדוע כבודו מתפלל דוקא אצל הספרדים? וכי אנחנו לא בסדר? אתה לא אשכנזי? אמר לו: כן, ודאי, אני אשכנזי, אבל הספרדים עושים נשיאות פנים כל יום. אמר לו האדמו"ר: לא דעתי. אז הלואי שיעשו כל יום. (גליון 262 אותיות ה' - ח').

הלכה נאמנה

בחג אסור לכבות את הגז. פעם היינו משאירים את הגז דולק שלושה ימים ושלושה לילות (פקטי ראש השנה במשמי' ושי"ו), וככה היה דולק 72 שעות. ומפני החשש שלא תבוא איזו רוח מבחוץ ותכבה אותו, אז אשתי עליה השלום היתה סוגרת את החלונות, כדי שהגז ישאר דולק. אחר כך הגיע מרן **הרב עובדיה** זצ"ל ואמר שיש דרך אחרת, למלא כוס מים כדי לעשות תה (כי אסור לתפס סקם מים ביום טוב), ואחר כך המים האלה גולשים על כל דותיהם ומכבים את הגז. ונאמר כך אמר, שלפעמים המים האלה עוקעניים ואינם רוצים לגלוש, מה נעשה להם? (גם אם נקרא להם פסוק: "שגילשו מן הגלעד" (שיר השירים ו' ה) הם לא יגלוש...) לכן נהיה פנים ביצים, והם גורמים שהמים יגלוש - "ונקרא על כל סביביו" (תהלים פ"ט ח'), ויש עוד כמה דרכים, כמו למת בתוך המים בקיבוץ (ספי), והיום יש מכשיר חדש שנקרא "תנז", והוא פותר את כל הבעיות, והוא עדיף מהמכשיר של הביצים, אתה מכון את הפכשיר הזה שהגז ידלק בשעה פלוגית ויכבה בשעה פלוגית. להדליק אין אסור אבל לכבות זו הבעיה - אסור. להדליק ביום טוב אפשר מאש בוערת, לכן אתה מדליק נר נשמה מערב יום טוב, ואל תחכו נר נשמה של 24 שעות אלא של 26 שעות או קצת יותר, ואתה מדליק אותו בערב חג סמוך לחג, כדי שישאר דולק עד מוצאי החג, וככה כל פעם אתה יכול לקחת אש משם. (גליון 261 אותיות ו' ויא').

ידע תדע

- א. **מהרש"א** (רבי שלמה אליעזר) **אלפנדרי**, הספא קדישא", הארץ ימים בצורה מיוחדת, חי 118 שנה, ועד ליל האחרון היה כותב! יש תשובה שכתב אותה ממש בסוף ימיו, מובאת בספר 'מגניזי חכמי תוניס' (ש"ת קמח סולת ס"ב), אי אפשר להאמין, הן אדם הזה הזקנה לא מפריעה לו! האדמו"ר ממנוקטש, שהיה בעירו "מנוקטש" שמע שאמרו חכמי הדור: אם תמצא אדם צדיק וראש שמים, שעבר את הגיל הרגיל - הוא מבטש יהודה, תלך אליו ותבקש ברכה. נסע אליו ממנוקטש עד צפת, אמר לו: רבי, תגור שיבוא משית, אמר לו: אני אגור? מי אני שאגור? אמר לו: תגור, כי קבלתי מרבובתי שאם אתה תגור המשים יגיע, אתה צדיק הדור! אמר לו: מי שאמר לה, אמר שצדיק הדור יגור, אבל אני לא צדיק הדור... (גליון 359 הערה 11).
- ב. בקריאת התורה נקרא: **"והשפתי חיה רעה מן הארץ ותרב לא תעבר בארצכם"** (ויקרא כ"ו, ו). וזו נקרא חיה רעה כמו הנאצים [שהרגו בשואה 6 מיליון יהודים], היא חילת ממש. הנאצים הגיעו בשנת 43 (שנת תש"ג) בערב, לארץ ישראל, אמרו נתחיל במדינות של אירופה, כי הם גדולים וחזקים נכדים, ואחר כך נגמר עם הספרדים ונאץ ישראל. נחריב אותה ברגע, ולא ישאר זכר חס וחלילה לא לתל המערבי ולא לקבר רחל ולא לכל ה"דמיונות" של היהודים, אבל הם נעצרו בשער ארץ ישראל, הגיעו לשם, וקרה משהו עם "אל עלמין" [מקום המצרים], וזה עצר אותם! איני יודע בדיוק את הפרטים. והתורה רמזה את זה - "והתרב לא תעבר" לא תעבר בלי וי"ו, גימטריא - תש"ג, לא תעבר בארצכם - לא תגיע לארצכם. (גליון 310 אותיות ב').